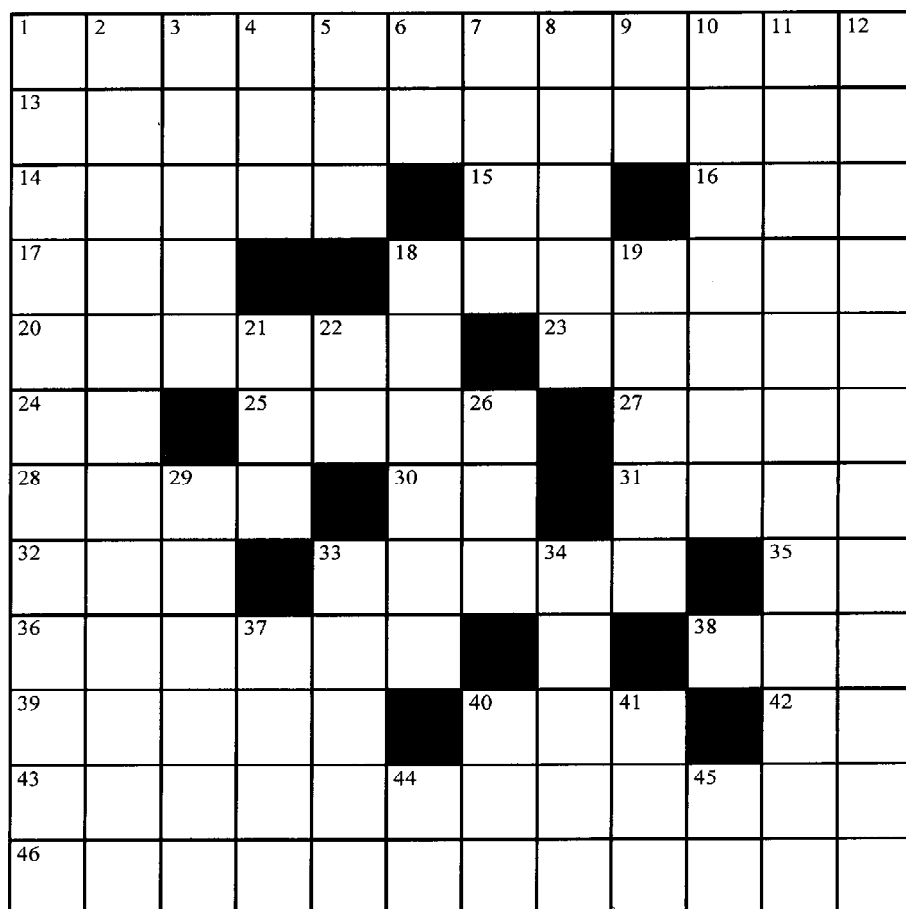

Julkryss 2013

Korsordskonstruktör
Gunnar Lidberg

Ditt förslag till lösning
sändes till :
Maja Olsson, Tvärud
670 35 Gunnarskog
Märk kuvertet
”Korsordet”

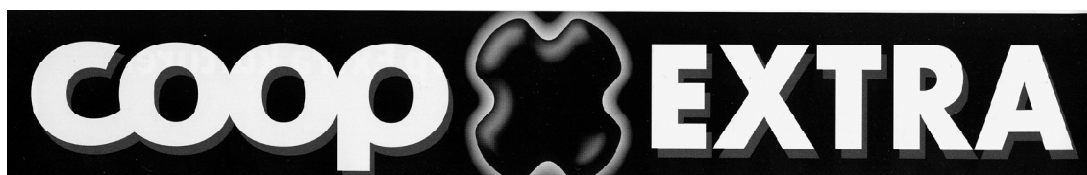
De två först öppnade
rätta lösningarna
belönas med
en penninglott!

Namn: -----

Adress: -----

Stöd Gunnarskogsfonden! Ge ditt bidrag på bg 471-5405

Ditt bidrag innebär ökade möjligheter att utveckla Gunnarskog/Bogen till
ett ännu bättre ställe att verka och bo i

PALMVIKEN

0570-727730

STYCKÅSEN

0570-727630

Lösning höstkryss 2013

1	A	2	K	3	T	4	U	5	A	6	L	7	I	8	T	9	E	10	T	11	E	12	R
13	U	R	I	N	N	E	V	A	N	A	R	E											
14	G	U	L	N	A	D	E			15	K	N	E	P									
16	U	S	L	A				17	A	R	18	A	L				19	M	U				
20	S	N	A	R	21	O	R				22	S	A	H	I	B							
23	T	I	G		24	R	E	25	K	A	R						26	T	L				
27	I	N	A	28	D	E				29	A	B	E						30	B	I		
31	M	G		32	A	R	E	N	A										33	O	K		
34	Å	A	R	N	A					35	A	S	36	A	37	L	E	A					
38	N	R						39	O	R				40	K	Å	N	N					
41	E	N	42	K	43	E	44	L	R	I	45	K	T	A	D	E							
46	N	A	T	U	R	V	E	T	A	R	E	N											

Vinnare

Lars-Erik Sundin
Götavägen 5, Skoghall
och
Maria Olsson
Styckåsgatan 25, Arvika

GRATTIS!
PENNINGLOTTEN
KOMMER PÅ POSTEN!

Arvika Bilverkstad

Jag reparerar alla bilmärken, traktorer och släpkärror. Kamremsbyte, service, läser och släcker felkoder.

Jag finns i Lilla Årbotten, Dammlyckan. Skyltat från Bygdegården i Årbotten. Nya som gamla kunder är välkomna.

Lars-Erik, Arvika Bilverkstad
Tfn. 070 6320750

Receptsidan

Enrisdricka, marmelad och godis

Perfekt som julgåvor och gå-bort-presenters Maria och Rebecka Nilsson på Torpet i Bortan delar nu inför julen med sig av tre enkla, men väldigt goda recept. Vad sägs om enrisdricka, apelsin- och morotsmarmelad och försvinnande gott julgodis. Alla tre passar perfekt som julklappar och gå-bort-presenters eller bara att behålla och ha hemma och njuta av under julhelgen. Låt er väl smaka!

Marias pappas enrisdricka

Du behöver en full plastkasse med små enriskvistar, gärna med bär på. Det hela borde vara totalt fem liter. Lägg kvistarna i en tiolitersgryta och fyll på med vatten så det hela täcks. Koka 30 minuter och sila sedan bort riset. Blanda i 8 hekto socker i det varma vattnet. Låt stå och svalna till 37 grader.

Sätt till ett halvt paket jäst. Låt stå och jäsa i rumstemperatur minst ett, men helst två dygn. Häll nu upp drickan, så att bottensatsen blir kvar. Förvara sedan i kyl.

Apelsin & morotsmarmelad

½ kg Morötter
½ kg Apelsiner
3 dl Vatten
1 kg Syltsocker

För detta recept rekommenderas en matberedare då den underlättar arbetet. Tvätta och skrubba apelsinerna. Skär av ändarna och dela i klyftor. Behåll skalet på. Använd funktionen ”Mixa/hacka” på matberedaren. Tvätta och skala morötterna. Använd funktionen ”Riv” på matberedaren. Blanda apelsin och morotsmixen med vatten och syltsocker i en gryta och koka sedan upp under omrörning. Koka i 5 minuter. Låt stå i 15 minuter men rör om då och då. Häll sedan upp på burkar. (Se bilden här under.)

Försvinnande gott – Julgodis

100 g Mandel
4 dl Socker
2 dl Grädde
100 g Smör
200 g Mörk Blockchoklad

Börja med att torrosta mandlarna i en stekpanna. Tillsätt gärna lite salt. Låt det svalna och hacka sedan mandeln.

Bryt blockchokladen i mindre bitar. Blanda ihop socker, smör och grädde i en kastrull och koka i 5 minuter.

Blanda ned den hackade mandeln och blockchokladen. Låt allt smälta ihop och bred sedan ut över bakplåtspapper i en ugnsfast form. Låt svalna och skär i bitar.

Apelsin/morotsmarmelad.

Text o foto: Anneli Karlsson

Julspel från Tobol

Gunnarskogs Julspelskompani

Ria och Benedikt Postma i Tobol, har skapat en liten teatergrupp för uppförande av två medeltida julspel med sång och musik, på Hembygds-gårdens loge.

Vid mitt besök på Myrbröten i Tobol för att se hur långt förberedelserna kommit, blev jag djupt imponerad av det arbete som lagts ner. Fantastiska dräkter, masker och rekvisita, allt tillverkat för hand, hängde färdiga att tas i bruk av parets grannar och vänner som skall medverka i spelet. Det skall bli spännande att se alla dessa kreationer på scenen, allt ifrån åsnor, lamm och konungar till djävulen själv.

”Jesu födelsespel” uppförs 8 dec och har alltså redan spelats när detta nummer av G-nytt utkommer.

”Trekonungaspelet” kommer sedan att uppföras 12 januari kl. 15:00.

Text o foto Bo Eriksson

Ria med rekvisitapärmen

Kostymgarderoben

Mellanskog
– din kompletta partner
i skogen

Din skogsinspektor finns där
du har din skog.

Kontakta
Kjell-Åke Skogström,
tel 010-482 81 98.

 MELLANSKOG
Skogsägarna

ledins
GRUS AB

Vi utför stora och små krossningar med
ambulerande krossverk samt utför
grusleveranser efter dina behov!

GUNNARSKOG
0570-32044

Minnesbilder av Sigrid Norrby, del 2.

Fortsättning från sidan 9.

Sjukhuset i Arvika hade ju inte så många platser då, varför vård i hemmet inte var ovanligt även för svårt sjuka. Vi distriktssköterskor hade oregerad arbetstid, vilket innebar att man var skyldig att åka ut närhelst det behövdes, dag som natt. Sedan fick man försöka ta ut ledighet då det var lugnt och ingen patient behövde ständig tillsyn.

Från första sommaren minns jag en cancersjuk mor till fyra söner som låg hemma och sköttes av barn och make. Hon behövde ha smärtstillande injektioner 2 ggr per dag mot slutet och då kom pojkarna och hämtade mig, morgon och kväll med sin gamla bil som kokade i uppforsbackarna varje resa 7-8 km över skogen. Därför hade de en kanna med vatten och fyllde på vid behov.

Barnbesöken var nog det roligaste, mellan 30 och 40 barn föddes årligen på 50-talet då jag for runt med min våg och vägde, mätte och försökte ge goda råd. Jag minns att 8-10 barn i familjerna inte var så ovanligt. Sedan sjönk födelsetalet till under 20 innan det för några år sedan började öka igen och nu ligger på 25-30 barn om året. Alla barn var fina och välskötta men skillnaden var stor då det gällde bostadsstandard. I en trångbodd niobarnsfamilj fick minstingen ligga i en byrålåda de första veckorna, för att ha det varmt och ostört medan andra barn hade eget rum med stängd dörr mellan måltiderna, enligt den tidens stränga uppfostran. Jag minns att jag tyckte att lillpojken i byrålådan hade det bättre, trots allt. BVS-mottagning hade vi en gång i månaden på gamla skolköket vid Larstomta, då Dr Barthold kom upp från Arvika. Vaccinationerna var i stort sett de samma, som idag.

Skolhälsovården har heller inte förändrats så mycket, kanske var det lite fler sociala uppgifter då inga psykologer eller kuratorer fanns i skolan vid den tiden. Man fick ordna med kolonivistelser vid behov och utrusta med kläder ibland. Då var det bra att ha god kontakt med Majblommekommittén och Röda Korset. Jag

fick också göra resor med barn som skulle till "utomlänsjukhus" t.ex. Göteborg. Där fanns ju Jubileumskliniken och Vanförestalten. Det var inte heller ovanligt med resor till olika kurorter med äldre patienter t.ex. reumatiker.

Till mindre trevliga uppdrag hörde att, ofta tillsammans med föreståndarinnan på Larstomta, först övertala och sedan hämta ensamstående gamlingar till ålderdomshemmet eller "Fattiggårn" som många fortfarande sade. "Hemsamarit" var ett okänt begrepp och kommunernas duktiga hemsystrar fick stanna högst två veckor på varje ställe och dessutom hade barnfamiljer förtur. Fanns då inga anhöriga eller snälla grannar var flyttning till Larstomta enda möjligheten att ge hjälp till dem som inte längre kunde bo ensamma. På Larstomta var salarna stora (upp till sex personer på samma rum) och bekvämligheterna små men stämningen var trots allt god och de flesta fann sig tillrätta, när flyttningen väl var ett faktum.

Ovanstående text är nedtecknad i mars, 1988, av Sigrid Norrby.

Fortsättning följer i G-nytt nr 1-2014.

Styrelsen för Gunnarskogs bygdelag tackar alla som hjälpt oss i vårt arbete för bygdens utveckling under det gåvna året.

Vi önskar er alla en God Jul och ett Gott nytt år.

Missionsförsamlingen

Helgen 19-20 oktober firade Missionsförsamlingen i Gunnarskog 150-års jubileum i dagarna två. Det blev ett digert program med alltifrån nyckelharpospel till redovisning av akademiska uppsatser. De historiska tillbackablickarna svarade Mats Lugne för med stöd av gamla tidningsartiklar och fotografier på missionshus samt söndagsskoleklasser genom tiderna.

Gunnarskogs Missionsförening, nuvarande Missionsförsamling, bildades år 1863 med dess förste ordförande Nils Hertzberg. Redan år 1856 svepte en väckelse fram i norra Gunnarskog. 1863 bröt åter en väckelse ut som denna gång omfattade hela Gunnarskog och som blev utgångspunkten för bildandet av Gunnarskogs Missionsförening.

Tre år senare, år 1866, är det dags för sammanslagning av Mellbyns (Arvika socken), Eda och Gunnarskogs Missionsföreningar till Arvika Missionsförening. Ekonomiska skäl låg bakom sammanslagningen. I tre år pågick en strid om trosfrågor. De s k ”lagträlar” och ”frievangelisterna” kom därefter överens och en blomstringstid inleddes i verksamheten med stor tillströmning av medlemmar till föreningen.

1876-77 hade Arvika Missionsförening växt sig så stor att en delning föreslogs. Sommaren 1877 utgår Gunnarskog i stort samförstånd ur den tidigare sammanslagningen och bildar egen förening, Gunnarskogs Missionsförening.

1880 seglade återigen trosfrågediskussioner upp. Denna gång var det de ”fria nattvardsgångarna” som var anledningen till olika ståndpunkter. Det hade bildats s k syskonringar där medlemmarna, först i Treskog, började fira Herrens Heliga Nattvard inom den lokala gruppen och på eget bevåg. Detta vållade protester från de som inte kunde tänka sig nattvardsfirande utanför Statskyrkan (nuvarande Svenska Kyrkan). Det fria nattvardsfirandet vann trosstriden och detta blev orsaken till att föreningen år 1884 anslöt sig till Svenska Missionsförbundet och något senare bildade en församling med egen sakramentsförvaltning.

Karin Angleborg har i sin akademiska B-

Denna affisch mötte besökarna vid dörren.

uppsats redovisat bl a medlemsutvecklingen mätt per 50-årsintervaller. Vid mätpunkten år 1913, dvs 50 år efter bildandet, uppgick medlemsantalet till 528 st. I början av 1900-talet kom en förnyelseväckelse från Norge in över gränstrakterna. I spåren av väckelsen som särskilt betonade andedopet får Missionsförsamlingen uppleva ett relativt stort medlemstapp till den sedermera, år 1924, bildade Betaniaförsamlingen. Ytterligare 50 år senare 1963 har medlemsantalet i Missionsförsamlingen halverats. Sett till andelen av totalbefolkningen har dock medlemsantalet stått bi sedan 1960-talet och utgör idag ca 100 medlemmar. 2011 gick Betaniaförsamlingen upp i Missionsförsamlingen efter att under några år delat pastor.

I intervju med Torsten Nilsson, Bortan beskriver han en kritisk period i församlingens historia: ”När förnyelseväckelsen från Norge inspirerad av T B Barrat drog fram som intensivast över Gunnarskog uppstod en konkurrens om själarna - traditionalisterna i

... en levande 150-åring

Missionsförsamlingen och pingstvännerna i den kommande Betaniaförsamlingen emellan. Frågor som ”Vad ska vi göra åt detta?” och uttryck som ”Det går bäst i motvind” speglar Missionsförsamlingens, på den tiden, vånda inför den nya situationen. En pastor, Gustav Edström skulle, apropå det sistnämnda förhållandet, ha sagt ”Det blir tomt i missionshuset”.

I Årbotten” väcks ” vid den här tiden Albin Ålander till tro och börjar 1928 bygga missionshuset i Årbotten. Missionshuset får en vuxendopgrav på initiativ av nämnde pastor Edström och väckelsen sprider sig till många i närområdet. Missionsförsamlingen får överlag en bra inledning till 1930-talet med åtgångspunkt i utvecklingen i Årbotten. På så vis fylls missionshusen igen för att på 1960-talet nå ytterligare en höjdpunkt i rekryteringen av medlemmar som kommit till personlig tro.”

Fram till år 1928 byggdes inte mindre än sju missionshus och en pastorsbostad inom församlingens verksamhetsområde. I byggnadsarbetet deltog inte enbart medlemmar utan även ”utomstående”, vilket vittnar om vilket stort förtroende församlingsarbetet hade bland folk i allmänhet. Insatsen i sig är imponerande både i format och ekonomiskt hänseende och vittnar om en stor Gudstro hos församlingsmedlemmarna och en grundmurad tro på framtiden.

Arbetsföreningar, symöten, musikföreningen, ungdomsföreningen, juniorerna och söndagsskolan har varit viktiga institutioner i församlingens liv. På 1950-talet bedrevs söndagsskola på ett tiotal platser inom socknen med över 300 barn inskrivna. Detta arbetssätt har överlevt långt in i våra dagar. Idag är ungdomsverksamheten och scouterna mest framträdande tillsammans med traditionella gudstjänster.

En 150-årig verksamhet som fortfarande lever. Vilka framgångsfaktorer ligger bakom överlevnaden?

Ytterlighetsrörelser brukar gå upp som en sol och ner som en pannkaka. Missionsförsamlingen är inte en sådan. Man ligger nära ”mitten”, är inte

Torsten Nilsson, 23 år i styrelsen

dogmatisk och bjuder in alla att vara med. Det finns en folklighet i sättet att möta människorna på tex traditionell gudstjänst med kyrkkaffe, missionsauktioner med klengås och tårta, Luciatåg och Julfester. En salig blandning av unga och gamla, teologi, kultur, försäljning och tradition som går hem i stugorna.

Det som är själva överlevnadsstrategin är trots allt ändå arbetet bland barn och ungdomar. Där grundas förtroendet för församlingens verksamhet hos barnen och deras föräldrar. Det finns många exempel på s k ”trosvandringar”. Man lämnar bygden och ungdomsverksamheten för arbete och studier utombys men kommer tillbaka till församlingen i vuxen ålder här eller på annan plats med det man fick med i bagaget som ung.

Ordförande för församlingen är idag Putte Ålander, barnbarn till den tidigare nämnde Albin Ålander. Redaktionen gratulerar 150-åringen så här i efterhand och önskar Gunnarskogs Missionsförsamling lycka till i fortsättningen.

Text o foto: Willy Ekmark

Ginas presentbod

Gina öppnar presentbod lagom till jul

Gina Nilsson i Stommen pysslar med det mesta. Hon målar möbler och tavlor, stickar, syr, gör smycken och kläder, det mesta gärna i shabby chick-stil, en inredningstrend som just nu är väldigt populär. Nu förverkligar hon en dröm och öppnar en presentbod i den gamla snickarverkstaden på tomten på Rådjursvägen i Stommen. – Det här är min hobby, att måla och pyssla och sticka. Jag har massor av idéer nedskrivna som ska göras någon gång. Nu har det blivit så mycket så jag får inte plats inne hos mig och att öppna något eget har alltid varit en dröm. Så nu har jag gjort i ordning den här gamla snickarverkstaden på tomten, säger hon. I boden säljer hon vackra möbler, blomkrukor, tavlor, smycken, kläder, vantar, mössor och sjalar. Allt är gjort av Gina själv. Hon har hållit på med hantverk i hela sitt liv, säger hon. Möblerna köper hon på auktioner och restaurerar och målar, gärna i den trendiga shabby chick-stilen, som är vit, franskt lantlig och romantisk. Ofta pryds möblerna av ord eller små fina budskap i vackra snirkliga bokstäver. Hon håller även smyckespartyn där hon säljer sina egentillverkade halsband, armband och örhängen.

– Jag tar gärna in och säljer grejer som andra gjort om någon är intresserad, säger hon. Nu inför julen ska hon även ha hembakat bröd till försäljning i boden. Hon har öppet alla lördagar och söndagar i december och i övrigt när hon är hemma.

– Jag har köpt en ringklocka som hörs tydligt inne i boningshuset så är jag bara hemma så går det att komma hit och titta, säger hon.

Gina Nilsson är undersköterska på sterilcentralen på Arvika sjukhus och bor på Rådjursvägen i Stommen tillsammans med man och tre barn. Hon är från Årjäng från början. Till Stommen flyttade hon och maken, som är bördig från Glava, för sju år sedan.

– Vi tyckte att det här var ett perfekt läge, nära till skolan för barnen och nära till Arvika för oss, berättar hon.

Gina har ingen hemsida ännu men hon finns att

följa på facebook och där hon lägger ut bilder på nyheterna i butiken; www.facebook.se/ginaspresentbod.

Välkomna in till Gina Nilsson presentbod.

Armband

Gina Nilsson restaurerar och målar möbler i shabby chick-stil som hon säljer i sin presentbod

Text o foto: Anneli Karlsson

Gunnarskogs Bygdelag på höstens Arvikamässa

Efter ett lyckat deltagande då Bygdelaget testade att vara med på första Arvikamässan i våras, blev det bestämt att delta igen i höstas, den 4 september.

Av erfarenhet från första deltagandet visste vi nu lite mer om vad det innebar, vad som kunde underlätta och vad som var roligt för mässans besökare.

Precis som förra gången hade vi med information från inte bara Bygdelaget utan även från många olika föreningar och företag som har sin verksamhet i Gunnarskogs bygd. Vi delade ut en del GûnnerskeNytt och sålde vandringsledskartor samt bjöd på frukt, bär och godis.

Det var många som kom förbi och tittade. En exakt siffra är svår att ange då det var rörelse och folk hela tiden. Nytt för denna gång var att Bygdelaget anordnade en tävling som gick ut på att gissa hur många invånare Gunnarskog hade första kvartalet 2013 (enligt Statistiska Centralbyrån). Rätt svar var 2022 invånare och de tre som vann var riktigt nära.

Vinnare (med gissning inom parantes):

- 1:a – Sören Jansson, Arvika (2027)
- 2:a – Anna Wästlund, Edane (2013)
- 3:a - Sune Johansson, Arvika (2033)

Vinsterna var presentkort på Tvällen, presentkort på ICA och presentkort på Gunnarskogs pizzeria. Vinsterna har skickats ut.

Några av våra kommunpolitiker tittade också förbi och utbytte några ord med undertecknad. Claes Pettersson gav Gunnarskog beröm för att vara en driftig bygd med många aktiva personer som engagerar sig. Vi diskuterade även vandringslederna och att det på flera ställen i kommunen brukar uppstå problem i form av att folk missbrukar dessa och kör med motorfordon på dem. Gunnarskogs Bygdelag tillåter cyklar på lederna, men inget motordrivet.

Det blev ytterligare en givande mässa för Bygdelaget och detta stärker vårt deltagande framöver som en del av vårt arbete att jobba för Gunnarskogs/Bogens bygd.

Gunnarskogs Bygdelag hade ett bord fyllt med information, tävling och gott att bjuda på. En av de stora kartorna fanns också på plats och väckte intresse hos många som beskådade den

Som efter förra mässan så efterlyser vi även nu fler föreningar och företag från Gunnarskog/Bogen som har broschyrer och information att dela med sig. Lämna in på Larstomt eller skicka till:

Gunnarskogs Bygdelag Harvägen 1, 670 35 Gunnarskog, så tar vi med materialet på nästa mässa.

Text o foto: Tess

Vassvikens Motorservice

Service o rep av allehanda småmaskiner som motorsågar, gräsklippare, utombordare etc. Även försäljning av nya maskiner och tillbehör.

*Slipning av motorsågkedjor o svärd.
För er som inte har möjlighet att komma med era maskiner så kan jag hämta upp mot en avgift.*

Ring Stefan

0570-33126 070-2415602

Välkommen till Bortans IK 70-års jubileumsfest

Fira 70 – års jubileum tillsammans med oss! Lördagen den 25 januari
2014 kl. 18.00 i Folkets Hus Charlottenberg.

En helkväll med mat, dans och mycket mer! Anmälan till: Anette
Arvidsson 0570–77 01 02 eller Maria Rydberg 0570–77 00 48.

Kostnad: 350 kr/pers. och 100 kr för buss.

Sista anmälningsdag den 19 januari.
Anmälan är bindande och ska förskottsbetalas till bankgiro 135-7573
eller kontant till Anette Arvidsson för att boka plats.

God Jul & Gott Nytt År!

Styrelsen i Bortans IK

**Ange att du stöttar Gunnarskogs IK eller Bortans IK när du lämnar in ditt
spel på Svenska Spel nästa gång!**

En viss procent av omsättningen går sedan till oss! Utan att göra särskild reklam för detta fick
Bortans IK under det första året drygt 4000 kr!

